

Sygn. akt XII K 51/20

ORZECZENIE

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

22 lutego 2022 roku

Sąd Okręgowy w Warszawie XII Wydział Karny w składzie:

Przewodnicząca: sędzia Katarzyna Stasiów

Sędziowie: Konrad Mielcarek

Arletta Mierzwiak (spr.)

Protokolant: Paulina Powązka-Płóciennik

przy udziale prokuratora Instytutu Pamięci Narodowej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu B. T.

po rozpoznaniu na rozprawie 22 lutego 2022 roku

sprawy L. P. syna J. i A. urodzonego (...)

w przedmiocie stwierdzenia zgodności z prawdą oświadczenia lustracyjnego

- na podstawie art. 21a ust. 2 ustawy z 18 października 2006 roku o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów stwierdza, że osoba lustrowana L. P. złożył 15 września 2018 roku niezgodne z prawdą oświadczenie lustracyjne;
- na podstawie art. 21a ust. 2a ustawy z 18 października 2006 roku o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów orzeka wobec osoby lustrowanej L. P. utratę prawa wybieralności w wyborach do Sejmu, Senatu i Parlamentu Europejskiego oraz w wyborach powszechnych organu i członka organu jednostki samorządu terytorialnego oraz organu jednostki pomocniczej jednostki samorządu terytorialnego, której obowiązek utworzenia wynika z ustawy, na okres 5 (pięciu) lat;
- na podstawie art. 21a ust. 2b ustawy z 18 października 2006 roku o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów orzeka wobec osoby lustrowanej L. P. zakaz pełnienia funkcji publicznej, o której mowa w art. 4 pkt 2-57 i 61 ww. ustawy, na okres 5 (pięciu) lat;
- zasądza od osoby lustrowanej L. P. na rzecz Skarbu Państwa kwotę 684,40 zł (sześciuset osiemdziesięciu czterech złotych czterdziestu groszy) tytułem kosztów sądowych.

UZASADNIENIE

UZASADNIENIE			
Formularz UK 1	Sygnatura akt	XII K 51/20	
1. USTALENIE FAKTÓW			

0.1.Fakty uznane za udowodnione			
Lp.	Lustrowany	Czyn przypisany lustrowanemu (ewentualnie zarzucany, jeżeli czynu nie przypisano)	
1.1.1.	L. P.	L. P. złożył 15 września 2018 r, niezgodne z prawdą oświadczenie lustracyjne.	
Przy każdym czynie wskazać fakty uznane za udowodnione	Dowód	Numer karty	
25 stycznia 1967 r. L. P. został zarejestrowany pod numerem (...) przez (...) jako tajny współpracownik o pseudonimie (...), zwerbowany na zasadzie dobrowolności przez starszego pomocnika szefa Wydziału (...) w H. kpt. J. M.. W tym czasie L. P. pełnił zasadniczą służbę wojskową i służył w marynarce jako radiotelegrafista. Przed jednym z zagranicznych rejsów oficer kontrwywiadu J. M. polecił L. P. aby w trakcie tego rejsu zwrócił uwagę na prowokacje i inne podejrzane wydarzenia, jednocześnie nakazał mu dyskrecję. Po rejsie oficer kontrwywiadu ponownie przyszedł do L. P. i pytał o jego przebieg. L. P. powiedział, że nic się nie wydarzyło. 22 września 1967 r. L. P.	karty, akt zniszczenia	25-26, 27-32, 33, 35, 52-53 (t. I), 282 (t. II)	

został wyeliminowany z ewidencji z powodu „braku potrzeby”, a materiały jego dotyczące zniszczono w 1984 r.			
życiorys i ankiety lustrowanego	83-84, 87, 90-91, 109-116 (t. I)		
opinia o lustrowanym	123 (t. I)		
wyjaśnienia L. P.	102 (t. III)		
26 października 1971 r. L. P. zobowiązał się do utrzymywania w ścisłej tajemnicy wszystkich informacji, które pozyska w związku z czynnościami służbowymi w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych (Milicji Obywatelskiej). Następnie, 21 listopada 1971 r. został przyjęty do służby w Milicji Obywatelskiej na stanowisku dzielnicowego w Komisariacie w R.. 15 października 1972 r. został mianowany na stanowisko oficera na etacie inspektora operacyjnego w Służbie Bezpieczeństwa w (...) P.. 21 listopada 1974 r. został mianowany funkcjonariuszem stałym. Od 01 czerwca 1975 r. został inspektorem w Wydziale (...) Komendy Stołecznej Milicji Obywatelskiej w W.. 01 lipca 1978 r. przeszedł do Wydziału (...) (...). 01 maja 1983 r. L. P. został mianowany na stanowisko starszego inspektora SB	przebieg służby lustrowanego	156-163 (t. I)	

Rejonowego Urzędu Spraw Wewnętrznych w P.. Od 01 lipca 1987 r. został na własną prośbę przeniesiony do Wydziału(...) Departamentu (...) MSW. 15 kwietnia 1989 r. L. P. został zwolniony ze służby.			
oświadczenie i wnioski dotyczące lustrowanego	166-168, 176-177, 184-185, 196-197 (t. I), 204-205 (t. II)		
zaświadczenie i przeniesienie	174, 191 (t. I)		
opinie służbowe	182-183 (t. I), 246-249 (t. II)		
notatki służbowe	212-213, 218, 245 (t. II)		
karta zwolnienia	266-269 (t. II)		
W ramach służby w SB L. P., oprócz zwykłych obowiązków operacyjnych, początkowo utrzymywał kontakt z trzema tajnymi współpracownikami oraz pozyskał do współpracy tajnego współpracownika z własnej inicjatywy. 11 sierpnia 1978 r. przyznano mu wyróżnienie - nagrodę pieniężną za udział w udaremnieniu kolportażu ulotek o	opinie służbowe	182-183, 188-189 (t. I)	

treści antysocjalistycznej. Otrzymał również dodatek specjalny za pilność, zdyscyplinowanie i sumienność. W ramach pracy prowadził działania wymierzone w kontrolowanie wystąpień duchownych wrogich komunizmowi. W czerwcu 1987 r. współpracował z 24 osobowymi źródłami informacji, z których kilka pozyskał sam, jednocześnie opracowywał kilku kandydatów do werbunku. Był aktywnym funkcjonariuszem SB w pracy operacyjnej.			
rozkaz o wyróżnieniu	198-199 (t. I)		
wnioski personalne	200-201 (t. I), 202-203 (t. II)		
notatki służbowe	230-231, 232 (t. II)		
karta przeglądu kadrowego	252-253 (t. II)		
15 września 2018 r. L. P., ubiegając się o objęcie funkcji publicznej w rozumieniu art. 4 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów, tj. funkcji radnego, złożył nieprawdziwe oświadczenie lustracyjne, w którym oświadczył, że nie pracował, nie	oświadczenie lustracyjne	2 (t. I)	

pełnił służby, ani nie był współpracownikiem organów bezpieczeństwa państwa w rozumieniu art. 2 powołanej ustawy.			
wyjaśnienia L. P.	102 (t. III)		
L. P. w czasie składania oświadczenia lustracyjnego nie miał objawów choroby psychicznej, upośledzenia umysłowego ani też innych zakłóceń czynności psychicznych, które miałyby znaczenie przy ocenie jego poczytalności, mógł rozpoznać znaczenie dokonywanej czynności i pokierować swoim postępowaniem.	opinia sądowo-psychiatryczna	53-56 (t. III)	
0.1.Fakty uznane za nieudowodnione			
Lp.	Lustrowany	Czyn przypisany lustrowanemu (ewentualnie zarzucany, jeżeli czynu nie przypisano)	
1.1.1.	L. P.	L. P. złożył 15 września 2018 r. niezgodne z prawdą oświadczenie lustracyjne.	
Przy każdym czynie wskazać fakty uznane za nieudowodnione	Dowód	Numer karty	
-----	-----	-----	
1.OCena DOWOdów			

0.1.Dowody będące podstawą ustalenia faktów			
Lp. faktu z pkt 1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu	
1.1.1	wyjaśnienia L. P., oświadczenie lustracyjne oraz dowody z dokumentów IPN	Wszystkie wskazane dowody korespondują ze sobą oraz wzajemnie się uzupełniają. Lustrowany L. P. częściowo przyznał się do złożenia nieprawdziwego oświadczenia lustracyjnego wskazując na wykonywanie pracy w MSW, jednocześnie tłumacząc, że nie zapoznał się z treścią ustawy lustracyjnej oraz że jego praca w SB nie wyrządziła nikomu szkody. Zaprzeczył podpisaniu deklaracji o współpracy. Lustrowany opisał przebieg spotkań z oficerem kontrwywiadu, który zarejestrował go jako tajnego współpracownika. Fakt, że lustrowany od 25 stycznia 1967 r. do 29 września 1967 r. był świadomym i tajnym współpracownikiem (...), będącego organem bezpieczeństwa państwa w rozumieniu art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990, a następnie wieloletnim - od 15 października 1972 r. do 15 kwietnia 1989 r., świadomym	

	funkcjonariuszem SB, także będącym organem bezpieczeństwa państwa w rozumieniu art. 2 ww. ustawy, potwierdza treść dokumentów znajdujących się w archiwach IPN, wskazanych powyżej (w tym w szczególności w postaci kart ewidencyjnych, tajnych dokumentów, opinii przełożonych o lustrowanym, życiorysu oraz ankiet personalnych, dokumentów zgromadzonych w teczce akt osobowych – IPN BU (...)), których prawdziwość nie została zakwestionowana przez lustrowanego. Jednocześnie nie ma znaczenia waga czy znaczenie przekazywanych danych, a jedynie fakt, że przekazywanie odbyło się w ramach zleconych zadań – w sposób tajny i świadomie. Ponadto, w stosunku do działalności lustrowanego w SB, z akt osobowych L. P. wynika, iż współpracował i pozyskiwał on tajnych współpracowników, co potwierdza działanie w zamiarze naruszenia wolności i praw człowieka i obywatela.	
opinia sądowo-psychiatryczna	Sąd podzielił wnioski opinii biegłych lekarzy psychiatrów, gdyż opinia ta jest jasna, kompletna, rzeczowa, sporządzona została przez osoby	

	posiadające niezbędną wiedzę w tym zakresie. Na podstawie tej opinii sąd ocenił stan zdrowia psychicznego lustrowanego w momencie składania oświadczenia lustracyjnego.		
0.1.Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)			
Lp. faktu z pkt 1.1 albo 1.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu	
-----	-----	-----	
1.PODSTAWA PRAWNA WYROKU			
	Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Lustrowany	
#	3.1. Podstawa prawna skazania albo warunkowego umorzenia postępowania zgodna z zarzutem	1.	L. P.
Zwięźle o powodach przyjętej kwalifikacji prawnej			
Art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów			

ustanawia obowiązek złożenia oświadczenia, dotyczącego pracy lub służby w organach bezpieczeństwa państwa lub współpracy z tymi organami w okresie od 22 lipca 1944 r. do 31 lipca 1990 r. - "oświadczenia lustracyjnego", ciążyący na osobach, o których mowa w art. 4, urodzonych przed 01 sierpnia 1972 r. Obowiązek złożenia takiego oświadczenia, stosownie do art. 4 ust. 17 w zw. z art. 7 ust. 2 wskazanej ustawy, mają m.in. osoby, które pełnią funkcje publiczne bądź ubiegają się o pełnienie funkcji w organie jednostki samorządu terytorialnego lub są bądź ubiegają się o stanie się członkiem organu jednostki samorządu terytorialnego.

Zgodnie z treścią art. 21a ust. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów, sąd wydaje orzeczenie stwierdzające fakt złożenia przez osobę lustrowaną niezgodnego z prawdą oświadczenia lustracyjnego albo stwierdzające, że oświadczenie było prawdziwe. Jednocześnie art. 3a ust. 1 i 2 wskazanej wyżej ustawy wskazuje, że współpracą w rozumieniu ustawy jest świadoma

i tajna współpraca z ogniwami operacyjnymi lub śledczymi organów bezpieczeństwa państwa w charakterze tajnego informatora lub pomocnika przy operacyjnym zdobywaniu informacji. Współpracą jest również świadome działanie, którego obowiązek wynikał z ustawy obowiązującej w czasie tego działania w związku z pełnioną funkcją, zajmowanym stanowiskiem, wykonywaną pracą lub pełnioną służbą, jeżeli informacje przekazywane były organom bezpieczeństwa państwa w zamiarze naruszenia wolności i praw człowieka i obywatela.

15 września 2018 r. L. P., z uwagi na to, że ubiegał się o objęcie funkcji radnego, złożył oświadczenie lustracyjne, w którym podał, że nie pracował, nie pełnił służby ani nie był współpracownikiem w rozumieniu art. 3a ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944 – 1990 oraz treści tych dokumentów, organów bezpieczeństwa państwa w rozumieniu art. 2 powołanej ustawy w okresie od 22 lipca 1944 r. do 31 lipca 1990 r. Powyższe oświadczenie było nieprawdziwe,

ponieważ L. P. w sposób świadomy i tajny współpracował z (...) kontrwywiadem wojskowym PRL oraz w sposób świadomy pracował w Służbie Bezpieczeństwa PRL, gdzie zajmował się m.in. współpracą z tajnymi współpracownikami oraz pozyskiwaniem ich do współpracy. Z powierzonych mu zadań operacyjnych wywiązywał się z zaangażowaniem, o czym świadczą przede wszystkim opinie jego przełożonych, a także wyróżnienia, które otrzymywał.			
1.KARY, Środki Karne, PRzepadek, Środki Kompensacyjne i środki związane z poddaniem sprawcy próbie			
Lustrowany	Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Punkt z wyroku odnoszący się do przypisanego czynu	Przytoczyć okoliczności
L. P.	2. i 3.	1.	Zgodnie z treścią art. 21a ust. 2a ustawy lustracyjnej, wydając orzeczenie stwierdzające fakt złożenia niezgodnego z prawdą oświadczenia lustracyjnego, sąd orzeka utratę prawa wybieralności w wyborach do Sejmu, Senatu i Parlamentu Europejskiego oraz w wyborach powszechnych organu i członka organu jednostki samorządu terytorialnego

oraz organu jednostki pomocniczej jednostki samorządu terytorialnego, której obowiązek utworzenia wynika z ustawy, na okres od 3 do 10 lat. Stosownie zaś do dyspozycji art. 21a ust. 2b wskazanej ustawy, wydając orzeczenie stwierdzające fakt złożenia niezgodnego z prawdą oświadczenia lustracyjnego, sąd orzeka zakaz pełnienia funkcji publicznej, o której mowa w art. 4 pkt 2-57 i 61 ustawy, na okres od 3 do 10 lat.

W związku z tym, że sąd orzekł, że L. P. złożył nieprawdziwe oświadczenie lustracyjne, to miał także obowiązek orzec utratę prawa wybieralności do wskazanych w ww. przepisie organów, jak również zakaz pełnienia określonych funkcji. Wskazana norma ma charakter obligatoryjny.

Sąd orzekł wymienioną wyżej utratę praw i zakaz pełnienia funkcji na okres 5 lat mając na uwadze wiek lustrowanego, w związku z czym nie ukształtował ww. środków na dłuższy czas. Sąd miał jednak również na względzie długi okres pracy lustrowanego w Służbie Bezpieczeństwa, a także fakt, że według oświadczenia należy on do struktur politycznych i nieodległy czas, jaki upłynął od

			złożenia oświadczenia lustracyjnego, w wyniku czego określił ww. środki na wyższy niż najniższy przewidziany ustawą okres.
1. Inne ROZSTRZYGNIECIA ZAwarte w WYROKU			
Lustrowany	Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Punkt z wyroku odnoszący się do przypisanego czynu	Przytoczyć okoliczności
-----	-----	-----	-----
1. inne zagadnienia			
W tym miejscu sąd może odnieść się do innych kwestii mających znaczenie dla rozstrzygnięcia, a niewyjaśnionych w innych częściach uzasadnienia, w tym do wyjaśnienia, dlaczego nie zastosował określonej instytucji prawa karnego, zwłaszcza w przypadku wniosku o orzeczenie takiej instytucji przez stronę			
-----			
7. KOszty procesu			
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności		
1.4.	Zgodnie z art. 19 ustawy lustracyjnej w zakresie nieuregulowanym przepisami tej ustawy do		

postępowania lustracyjnego, stosuje się odpowiednio przepisy k.p.k. Na podstawie art. 627 k.p.k. od skazanego (w tym przypadku lustrowanego) w sprawach z oskarżenia publicznego sąd zasądza koszty sądowe na rzecz Skarbu Państwa oraz wydatki na rzecz oskarżyciela posiłkowego. Sąd obciążył lustrowanego kosztami postępowania w sprawie w kwocie 684,40 zł. Na zasądzoną kwotę składają się koszty poniesione w związku z wydaniem opinii o stanie zdrowia psychicznego lustrowanego w wysokości 644,40 zł, a także koszty poniesione w toku postępowania przygotowawczego i sądowego w postaci ryczałtu za doręczanie pism – po 20 zł za każde z postępowań.

1.Podpis

Katarzyna Stasiów
Arletta Mierzwiak Konrad
Mielcarek